

debatt

Nürnberg-
prosessen

I Hans Fredrik Dahls «dokumentarartikkel» 19. oktober anfører han at statsminister Einar Gerhardsen mfl. reiste til Nürnberg i juli 1946 «for å tilrettelegge det norske materiale som skulle presenteres ved domstolen», ettersom det angivelig ikke var kommet mye fram om norske synspunkter i prosessen til da og framstillingen av hendelsene i Danmark hadde «tatt luven fra Norge».

Dette er uhistorisk og uriktig. Allerede på sensommeren 1945 begynte norske myndigheter å forberede prosessen. Jeg fikk da i oppdrag fra justisminister Cappelen å utarbeide et foreløpig «anklageskrift» (prosessskrift) til hjelp for det franske aktoratet i Nürnberg, som hadde fått tildelt Norges «sak». Senere kom også major (senere sorenskriver) Finn Pamstrøm fra War Crimes Commission inn i bildet. Anklageskriftet forelå 1. oktober 1945. Det var betegnet «Preliminary Report on Germany's Crimes against Norway». Det ble kort etter supplert med dokumentasjon om Tysklands økonomiske forbrytelser mot Norge. Materialet ble formidlet via Justisdepartementet til anklagemyndigheten for prosessen i Nürnberg.

■ ■ Da prosessen begynte, ble den norske regjering invitert av franskmennene for å bistå ved tilretteleggelsen av materialet og vitneførselen som skulle føres for domstolen. 20. januar 1946 reiste en norsk delegasjon bestående av byråsjef, senere førstelagmann, Jens Fagereng, direktør Hasse Cappelen som norsk vitne og jeg til Nürnberg. Vi bisto det franske aktorat i dets presentasjon av det norske materiale og Norges synspunkter. Vi hadde også et nært samarbeid med den danske delegasjon, ledet av statsadvokat, senere høyesterettspresident, Jørgen Trolle.

■ ■ Cappelens vitneprov ble avgitt 29. januar 1946 og gjorde – ifølge mine notater – et sterkt inntrykk på retten. Også det øvrige norske anklagemateriale ble etter den norske delegasjons oppfatning lagt fram så godt som vi kunne vente det – i betraktning av at vi tross alt var en mindre del av det store materiale som ble presentert fra Frankrike.

■ ■ For så vidt var Norges del i hovedtrekk tilendebrakt, og etter det kunne vi nordmenn forlate Nürnberg og vi avventet ikke selve domsavsigelsen og straffullbyrdelsen. En lengre rapport om vår problematiske reise i det sterkt krigsherjede Europa og arbeidet i prosessen ble kort etter oversendt Justisdepartementet.

■ ■ Det er riktig at det senere, som Dahl anfører, sommeren (juli) 1946 reiste et antall norske representanter (navngitt av Hans Fredrik Dahl) til Nürnberg. Men oppgaven var ikke å «få det norske synspunkt mer i fokus», som Dahl sier. Reisen ble mer oppfattet som en allmenn orienteringstur.

Rolf Normann Torgersen
tidl. dir. Samferdselsdepartementet

Dagbladlesernes
egen spalte

Red. GRETHE N. EYMO

Ta de sle
gutta, An

Jeg er ei jente på 20 år og jeg er på en måte en slags politiker. Men jeg vil gjerne følge godt etter når det gjelder den norske regjeringen.

Anne Holt skriver kritisk om den norske regjeringen. Det er helt topp, særlig «Demonens død». Det er viktig å få en justisminister som er en sterk person, istedet for de svake og strengte folk som har vært i det departementet.

Stå på Anne, og fang opp de skurkene i virkeligheten!

Iran og k

Vi viser til artikkel i Dagbladet 19. oktober på side 20 om Iran. Det ble det hevdet at «Iran har avanserte kjemiske våpen i løpet av et års tid».

Vi vil på det mest bestemte benekte denne påstand. For Dagbladets lesere er det også nødvendig

HVORDAN SKAL I fortone situasjonen og kan løse etter sidene.

Edrue

Ordringen med og seom er relasjonell voksen e Husleie på f.eks. 4500,- per mnd. husleie på kr. 4500 pr. mnd., uavhengig sivilstand m.m. Utover husleie kommer alle and